

Međunarodni sud za krivično gonjenje
osoba odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

predmet br. IT-95-5/18-PT

Datum: 15. juli 2009.

Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija Iain Bonomy, predsjedavajući
sudija Christopher Flügge
sudija Michèle Picard

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 15. juna 2009.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU ZA PONOVRNO RAZMATRANJE ODLUKE PO
ZAHTJEVU ZA IZDAVANJE NALOGA ZA KONTAKT SA SVJEDOCIMA
TUŽILAŠTVA**

Tužilaštvo:

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Odbrana:

g. Radovan Karadžić

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba/lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu tužilaštva za ponovno razmatranje Odluke Pretresnog vijeća po Zahtjevu za izdavanje Naloga za kontakt sa svjedocima tužilaštva", podnesenom 26. juna 2009. (dalje u tekstu: Zahtjev), i ovim donosi odluku u vezi s tim.

I. Proceduralni kontekst i argumenti

1. Optuženi je 2. juna 2009. podnio Vijeću zahtjev za izdavanje naloga Službi za žrtve i svjedoke Međunarodnog suda (dalje u tekstu: SŽS), koja je u sastavu Sekretarijata, da kontaktira određene svjedoke navedene na spisku svjedoka na osnovu pravila 65ter, koji je dostavilo Tužilaštvo (dalje u tekstu: tužilac), kako bi se utvrdilo da li oni pristaju na to da optuženi ili neki član njegovog tima odbrane obave sa njima razgovor.¹ Tužilac je usmeno odgovorio na statusnoj konferenciji 3. juna 2009., kada je izjavio da nema nikakav poseban prigovor na to da SŽS kontaktira dotične svjedoke.² U "Podnesku Sekretarijata u vezi sa zahtjevom optuženog za kontakt sa svjedocima tužilaštva" od 10. juna 2009. Sekretarijat je izrazio bojazan da bi nalog SŽS-u da kontaktira svjedoke tužilaštva u ime optuženog mogao dovesti u pitanje njegovu neutralnu ulogu.³

2. Vijeće je 19. juna 2009. donijelo Odluku po Zahtjevu za izdavanje naloga za kontakt sa svjedocima tužilaštva (dalje u tekstu: Odluka) kojom je odbilo Zahtjev za izdavanje naloga za kontakt i naložilo tužilaštvu da dostavi optuženom aktuelne podatke potrebne za kontakt sa svjedocima koje je on zatražio, izuzimajući svjedoke za koje su odobrene odgovarajuće zaštitne mjere.

3. Poslije donošenja Odluke, Vijeće je odobrilo zahtjev tužioca za odgodu njenog izvršenja, na osnovu toga što je tužilaštvo namjeravalo podnijeti zahtjev za ponovno razmatranje ili zahtjev za odobrenje da uloži žalbu na Odluku.⁴

¹ Zahtjev za izdavanje naloga za kontakt sa svjedocima tužilaštva (dalje u tekstu: Zahtjev za izdavanje naloga za kontakt), 2. juni 2009.

² Statusna konferencija, T. 300–301 (3. juni 2009.).

³ Podnesak Sekretarijata u vezi sa Zahtjevom optuženog za kontakt sa svjedocima tužilaštva, par. 5.

⁴ Zahtjev tužilaštva za odgodu Odluke Pretresnog vijeća po Zahtjevu za izdavanje naloga za kontakt sa svjedocima tužilaštva, 24. juni 2009.; Odluka po zahtjevu za odgodu izvršenja Odluke o kontaktu sa svjedocima tužilaštva, 24. juni 2009.

4. Tužilac je 26. juna 2009. podnio predmetni Zahtjev kojim od Vijeća traži da ponovno razmotri svoju Odluku i naloži bilo njemu bilo SŽS da kontaktiraju svjedoke koje je naveo optuženi.⁵ Alternativno, tužilac traži odobrenje za ulaganje žalbe na Odluku.⁶ Tužilaštvo svoj Zahtjev temelji na tri osnova. Kao prvo, tužilac tvrdi da je Vijeće, *proprio motu*, odobrilo pravno sredstvo koje nije traženo a da nije pružilo mogućnost za iznošenje argumenata u vezi s tim pristupom. Drugo, Vijeće nije adekvatno odvagalo prava svjedoka i očekivanja privatnosti i efikasnog provođenja pravde u odnosu na prava optuženog na pravično suđenje. Najzad, tužilac tvrdi da je Vijeće "pogrešno protumačilo Odluku u predmetu *Lukić*".⁷

5. Odgovarajući na Zahtjev optuženi se pridružuje tužiocu u zahtjevu da Vijeće ponovo razmotri svoju Odluku.⁸ Konkretno, on se slaže s tužiocem da bi Vijeće trebalo naložiti SŽS-u da kontaktira dotične svjedoke.⁹ Na poziv pretpretresnog sudije,¹⁰ Sekretarijat je ponovo dostavio podnesak naglašavajući svoju neutralnu ulogu i neke od poteškoća na koje bi mogao naići ukoliko od SŽS-a bude traženo da pita svjedoke tužilaštva da li pristaju da odbrana sa njima obavi razgovor. Ipak, Sekretarijat je izjavio da SŽS može provesti zadatak da kontaktira relevantne svjedoke, kako je to predložio tužilac.¹¹

II. Diskusija

6. Pravilnik ne sadrži nikakvu odredbu u vezi sa zahtjevima za ponovno razmatranje, koji predstavljaju proizvod prakse Međunarodnog suda i dopustivi su samo pod određenim uslovima.¹² Međutim, Žalbena vijeće je definisalo pravni standard za ponovno razmatranje neke odluke kako slijedi: "[V]ijeće ima inherentno diskreciono ovlaštenje da preispita neku raniju interlokutornu odluku u izuzetnim slučajevima 'ako je pokazana očita greška u rezonovanju ili ako je to potrebno kako bi se spriječila nepravda.'"¹³ Stoga, strana u postupku

⁵ Zahtjev, par. 15.

⁶ Zahtjev, par. 18.

⁷ Zahtjev za ponovno razmatranje, par. 2.

⁸ Odgovor na Zahtjev tužilaštva za preispitivanje: kontakt sa svjedocima tužilaštva (dalje u tekstu: Odgovor), 6. juli 2009.

⁹ Odgovor, par. 4.

¹⁰ Nalog kojim se utvrđuje rok za podnošenje podneska Sekretarijata, 1. juli 2009.

¹¹ Podnesak Sekretarijata u vezi s izdavanjem naloga za kontakt sa svjedocima tužilaštva, 6. juli 2009., par. 8.

¹² V. *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T, Odluka u vezi sa zahtjevima strana u postupku za preispitivanje odluka Vijeća, 26. mart 2009. (dalje u tekstu: Odluka o preispitivanju u predmetu *Prlić*), str. 2.

¹³ *Tužilac protiv Miloševića*, predmet br. IT-02-54-AR108bis.3, povjerljiva Odluka po zahtevu Srbije i Crne Gore za preispitivanje Odluke Pretresnog veća od 6. decembra 2005., par. 25, fusnota 40 (gdje se citira *Kajelijeli protiv tužioca*, predmet br. ICTR-98-44-A-A, Presuda, 23. maj 2005., par. 203–204); v. takođe *Ndindabahizi protiv tužioca*, predmet br. ICTR-01-71-A, Odluka po "Zahtjevu žalioca za ponovno razmatranje Odluke od 4. aprila 2006. zbog materijalne greške", 14. juni 2006., par. 2.

koja podnosi zahtjev ima obavezu da uvjeri Vijeće u postojanje očite greške u rezonovanju, odnosno u postojanje posebnih okolnosti koje opravdavaju ponovno razmatranje kako bi se spriječila nepravda.¹⁴

7. Pretresno vijeće se nije uvjerilo da je tužilaštvo pokazalo "očitu grešku u rezonovanju" u Odluci, uprkos njegovoj očiglednoj zabrinutosti za učinak odluke na interne smjernice i praksu. Vijeće uvažava osjetljivost pitanja kontakta sa svjedocima, ali nema jasne prakse ovog Međunarodnog suda o tome kako bi ovo pitanje trebalo rješavati, odnosno da li je saglasnost svjedoka jedne strane s tim da se njihovi podaci dostave protivnoj strani odlučujuća.¹⁵ Međutim, i tužilac i optuženi traže preispitivanje Odluke, i zajednički predlažu da se SŽS pozove da kontaktira one svjedoke koji su navedeni na spisku svjedoka na osnovu pravila 65ter za koje optuženi navodi da s njima želi obaviti razgovor kako bi se utvrdilo da li su oni spremni na to da njegov tim odbrane s njima obavi razgovor. U svjetlu toga, Vijeće se uvjerilo da je u interesu pravde i valjanog vođenja ovog postupka da izmijeni Odluku u tom smislu.

8. Vijeće napominje da je SŽS neutralna služba Sekretarijata Međunarodnog suda, uspostavljena na osnovu pravila 34 Pravilnika, koja prvenstveno pomaže u zaštiti i podršci svjedoka. Vijeće ne smatra da će taj položaj biti doveden u pitanje time što će SŽS kontaktirati svjedoke navedene na spisku svjedoka tužilaštva na osnovu pravila 65ter kako bi se utvrdilo da li su (a) spremni na to da član tima odbrane optuženog s njima obavi razgovor i, ukoliko je tako, (b) da li žele da predstavnik tužilaštva bude prisutan tokom tog razgovora. Ova procedura bi nesumnjivo bila olakšana ako bi tužilaštvo dostavilo SŽS-u odgovarajuće podatke o istorijatu kontakta i okolnostima svakog od svjedoka, kao i tačne i aktuelne informacije koje omogućavaju kontakt. SŽS će zatim prenijeti relevantne odgovore optuženom i imenovanim članovima njegovog tima odbrane, kao i tužiocu. Za one svjedoke

¹⁴ *Tužilac protiv Stanislava Galića*, predmet br. IT-98-29-A, Odluka po zahtjevu odbrane za preispitivanje, 16. juli 2004., str. 2; v. takođe *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po Nikolićevom zahtjevu za preispitivanje i Nalog za izdavanje naloga *subpoena duces tecum*, 2. april 2009., str. 2; Odluka o ponovnom razmatranju u predmetu *Prlić*, str. 3.

¹⁵ Odluke u predmetima *Lukić i Lazarević* koje su citirane u Odluci Vijeća (*Tužilac protiv Milana Lukića i Sredoja Lukića*, predmet br. IT-98-32/1-T, Odluka po Zahtjevu Milana Lukića da se izda nalog za objelodanjivanje kontaktnih podataka i po Hitnom zahtjevu tužilaštva da se izda nalog za dostavljanje kontaktnih podataka, 30. mart 2009., par. 25, 30; *Tužilac protiv Lazarevića*, predmet br. IT-03-70-PT, Odluka po podnesku optužbe kojom se traži izdavanje naloga za neobelodanjivanje javnosti materijala obelodanjenog u skladu s pravilom 66(A) i pravilom 68, 15. mart 2005., str. 3) ne ukazuje na to da saglasnost svjedoka na objelodanjivanje njihovih podataka 66(A) i pravila 68, 15. mart 2005., str. 3) ne sugerise na to da je saglasnost svjedoka za objelodanjivanje njihovih podataka koji omogućavaju kontakt odlučujuća za ovo pitanje.

koji pristaju na razgovor, tim odbrane bi trebalo da izvrši potrebne pripreme za vođenje razgovora i da, prema potrebi, obavijesti tužilaštvo o vremenu i mjestu njihovog održavanja. Iako je nemoguće tačno predvidjeti koja bi pitanja svjedoci mogli postaviti SŽS-u u vezi s predloženim razgovorima, trebalo bi biti moguće da se pripreme uopšteni odgovori u vezi s njihovom prirodom i opštom tematikom. Opšte uzev, svjedocima bi trebalo biti rečeno da će se predloženi razgovori odnositi na njihova lična saznanja o događajima u periodu na koji se odnosi Optužnica.

9. U svjetlu broja svjedoka za koje je optuženi naznačio da želi obaviti razgovor s njima, Vijeće uvažava činjenicu da će biti potrebno određeno vrijeme da SŽS provede gorenavedenu proceduru. Vijeće stoga poziva optuženog da neodložno dostavi SŽS-u spisak relevantnih svjedoka, navodeći redosljed prioriteta u uspostavljanju kontakta s njima. Ukoliko SŽS naiđe na teškoće u nastojanju da blagovremeno kontaktira dotične svjedoke, trebalo bi o tim teškoćama obavijestiti i tužilaštvo i optuženog kako bi se mogla iznaći alternativna rješenja za stupanje u kontakt s njima.

10. Najzad, Vijeće naglašava da svoju Odluku mijenja na zahtjev tužioca i optuženog i da je u interesu objiju strana u postupku da sarađuju i blisko koordiniraju sa SŽS-om kako bi se obezbijedilo efikasno napredovanje u kontaktiranju relevantnih svjedoka i pribavljanje od njih odgovora koji su potrebni.

11. Iz navedenih razloga, na osnovu pravila 54, Pretresno vijeće ovim,

(1) **ODOBRAVA** Zahtjev i mijenja svoju Odluku;

(2) **NAPOMINJE** da se odgoda izvršenja Odluke koja je odobrena 24. juna 2009. smatra bespredmetnom; i

(3) **NALAZE:**

(i) optuženom da smjesta dostavi SŽS-u na povjerljivoj osnovi spisak onih svjedoka na spisku svjedoka tužilaštva na osnovu pravila 65ter sa kojima želi razgovarati;

(ii) tužiocu da dostavi SŽS-u aktuelne informacije za kontakt sa svjedocima na spisku koji je dostavio optuženi;

- (iii) SŽS-u da uspostavi kontakt s navedenim svjedocima, što je ekspeditivnije moguće, kako bi se utvrdilo (a) da li oni pristaju na to da član tima odbrane obavi razgovor s njima, i, ako je tako, (b) da li žele da tom razgovoru prisustvuje predstavnik tužilaštva;
- (iv) SŽS-u da obavijesti optuženog o rezultatima tih provjera i da mu dostavi informacije za kontakt s onim svjedocima koji su pristali na to da njegov tim odbrane obavi razgovor s njima; i
- (v) optuženom da obavijesti tužilaštvo o vremenu i mjestu razgovora s onim svjedocima koji su izjavili da žele prisustvo predstavnika tužilaštva.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleska verzija mjerodavna.

/potpis na originalu/
sudija Iain Bony,
predsjedavajući

Dana 15. jula 2009.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]